

5. Bevægelse under transport

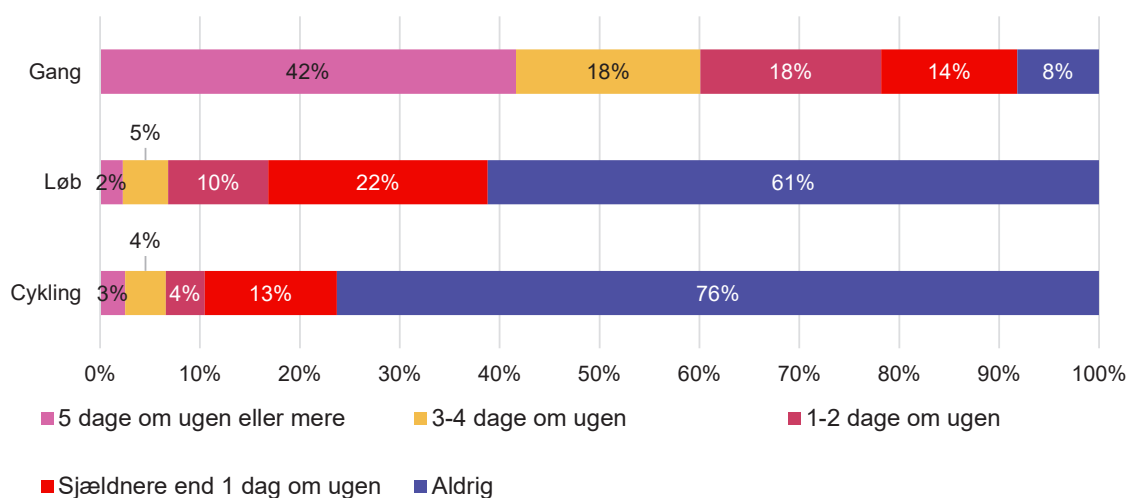

Aktiv transport i form af gang, cykling og løb til og fra arbejde og uddannelse samt til og fra indkøb, fritidsinteresser, institution, besøg hos familie, venner mv. bidrager til en aktiv hverdag for rigtig mange mennesker. Aktiv transport er derfor også en væsentlig del af et aktivt liv for mange. I følgende afsnit analyseres de fysisk aktive transportvaner blandt voksne i Grønland, og her præsenteres tal for, hvor omfattende voksnes aktive transportvaner er, samt hvilke grupper i samfundet, der i højere eller mindre grad gør brug af aktiv transport.

Afsnittet er inddelt i to dele. Først ser vi nærmere på aktive transportvaner i fritiden til og fra indkøb, institution, fritidsaktiviteter, besøg hos venner og familie. Herefter følger et afsnit om aktiv transport til og fra arbejde og studie, for hvem dette er relevant.

Anvendelse af tre aktive transportformer er undersøgt. Det gælder brugen af hhv. gang, løb og cykling. Særligt gang som aktiv transport er meget udbredt blandt voksne i Grønland. 42 pct. af de voksne angiver, at de fem dage om ugen eller oftere benytter gang, når de skal til og fra indkøb, institution, fritidsaktiviteter, besøg hos venner og familie. Dertil viser analysen, at 8 pct. og 14 pct. hhv. aldrig eller sjældnere end én dag om ugen benytter gang som aktiv transport. Vender vi blikket mod løb og cykling, så viser analysen, at 17 pct. og 11 pct. af de voksne hhv. løber og cykler som aktiv transport én dag om ugen eller oftere. Her er det samtidig værd at bemærke, at både løb og cykling benyttes af 7 pct. af de voksne i Grønland tre dage om ugen eller oftere.

Figur 32 – Andelen af voksne i Grønland der hhv. går, løber og cykler som aktiv transport til og fra indkøb, institution, fritidsaktiviteter, besøg hos venner, familie o.l.

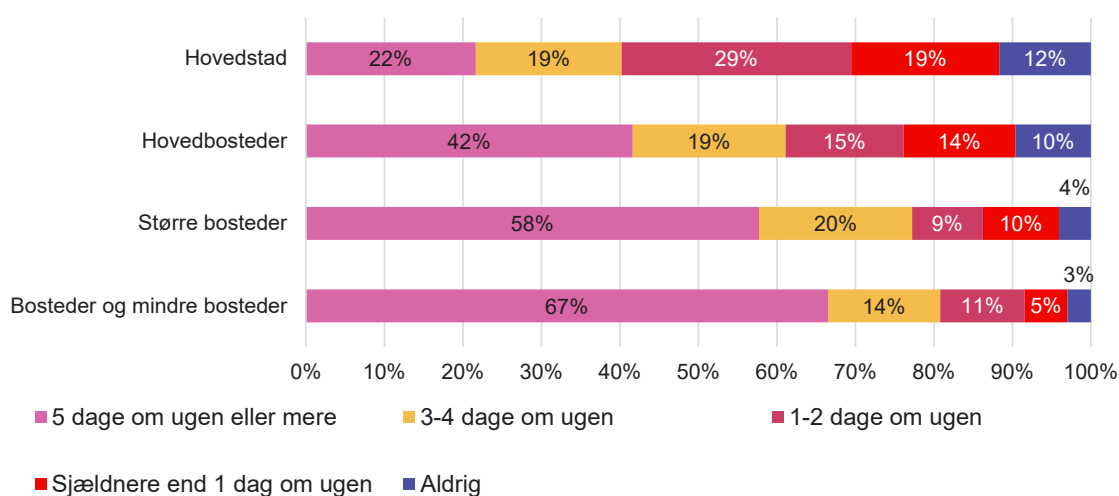

n=1125

Ser vi nærmere på grupper i befolkningen, der i større eller mindre grad benytter gang, så finder undersøgelsen nogle store forskelle. Andelen, der 5 dage om ugen eller mere går til og fra indkøb, institution, fritidsaktiviteter, besøg hos venner, familie o.l., er omkring tre gange så stor i 'bosteder og mindre bosteder' (67 pct.) end i Nuuk (22 pct.). Overordnet viser der sig et meget tydeligt billede af, at jo mindre byen eller bygden er, jo større er andelen af voksne, der benytter gang som aktiv transport i deres hverdag. Dette er ikke så overraskende, når netop forskelle i afstand til fx indkøbsmuligheder, institutioner, fritidstilbud mv. i de store og små byer og bygder tages i betragtning.

De deskriptive resultater understøttes også af yderligere analyser, som viser statistisk signifikante sammenhænge mellem bostedstype og benyttelsen af gang som aktiv transport tre dage om ugen eller oftere. Her finder undersøgelsen stærke effektværdier for benyttelsen af gang blandt voksne bosat i 'større bosteder' samt 'bosteder og mindre bosteder' sammenlignet med voksne bosat i Nuuk og efter kontrol for køn, alder, beskæftigelse og fødested (i/ udenfor Grønland). Dertil viser analysen, at der er en større sandsynlighed for, at unge benytter gang som aktiv transport sammenlignet med de 45-59-årige og 60-årige og ældre (tabel 21 i bilag).

Figur 33 – Andelen af voksne i Grønland som benytter gang som aktiv transport i fritiden til og fra indkøb, institution, fritidsaktiviteter, besøg hos venner, familie o.l. fordelt på bostedstyper.

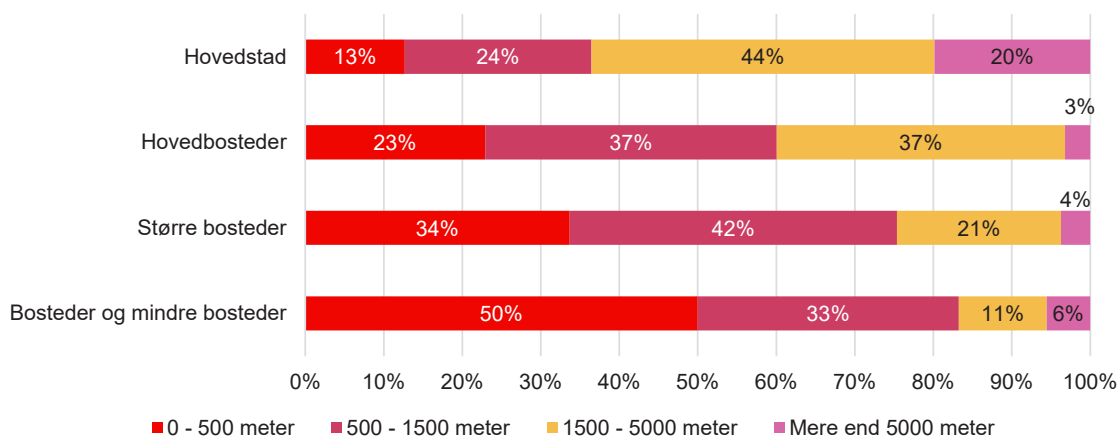
n=1125

5.1 Aktiv transport til og fra arbejdsplads eller uddannelsesinstitution

Som en del af undersøgelsen blev de voksne, som har et arbejde eller går på en uddannelse, spurgt om deres fysiske aktive transportvaner til og fra arbejde eller uddannelse. Først præsenteres en opgørelse af, hvor langt voksne i Grønland vurderer, at de har fra deres hjem til deres arbejdsplads eller uddannelsesinstitution. Dette er relevant, da flere undersøgelser peger på, at der er en sammenhæng mellem benyttelsen af aktiv transport og afstand til destinationer (Wengel & Troelsen, 2019).

Ikke så overraskende er afstanden fra hjem til arbejdsplads eller uddannelsessted sammenhængende med bostedstype. Det er således halvdelen af voksne bosat i 'bosteder og mindre bosteder', som angiver at have kortere end 500 meter fra deres hjem til deres arbejdsplads eller uddannelsessted (50 pct.). Omvendt gør dette sig gældende for 13 pct. af voksne bosat i 'hovedstaden'. Dette afspejler sig også ved, at op mod halvdelen af voksne i Nuuk (44 pct.) har mellem 1.500 og 5.000 meter fra deres hjem til deres arbejdsplads eller uddannelsessted. For voksne bosat i 'hovedbostederne' er dette 37 pct.

Figur 34 – Andelen af voksne i Grønland som angiver forskellige afstande fra hjem til arbejdspladsen eller uddannelsesinstitution, fordelt på fire bostedstyper.

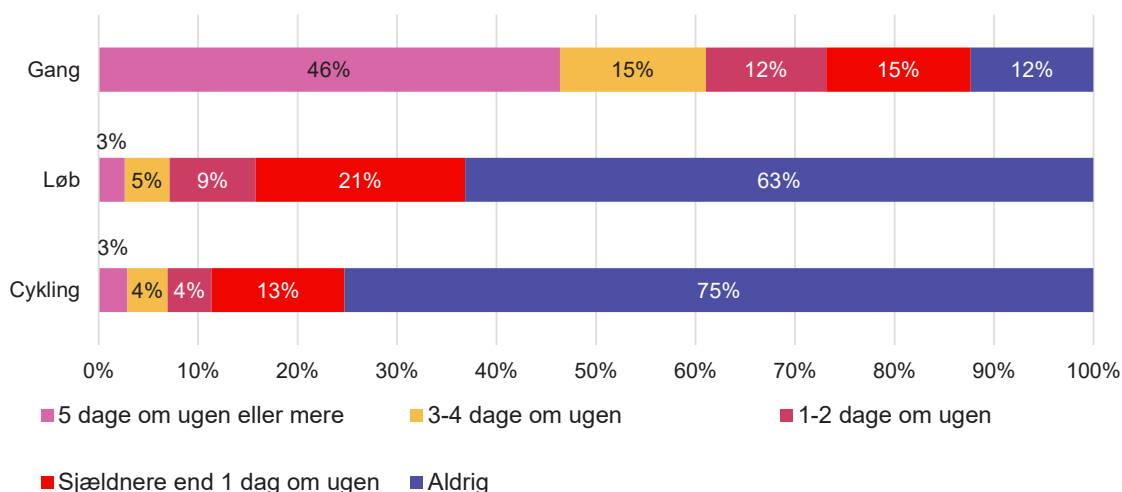
n=872

Deltagerne har svaret på spørgsmålet: 'Hvor langt har du til arbejde eller studie'. Spørgsmålet er kun givet til dem, som dette er relevant for. Der var fire svarkategorier samt en 'ved ikke' kategori. Ved ikke kategorien er ikke inkluderet i opgørelsen.

Ser vi på, hvor ofte gang, løb og cykling bruges under transport til og fra arbejde eller uddannelsessted, viser resultaterne i figuren nedenfor, at lidt under halvdelen af voksne i arbejde eller under uddannelse i Grønland benytter gang fem dage om ugen eller oftere til og fra deres arbejde eller uddannelse (46 pct.). Omvendt angiver 12 pct., at de aldrig benytter gang som transport til arbejde eller uddannelse. Løb og cykling bidrager også væsentligt til den totale aktive transport i Grønland, men i noget mindre omfang end gang. 17 pct. løber, og 11 pct. cykler én dage om ugen eller oftere til og fra arbejde eller uddannelse. Heraf er det desuden

8 pct. og 7 pct., som hhv. løber og cykler tre dage om ugen eller oftere, mens 63 pct. og 75 pct. af de voksne i arbejde eller under uddannelse har angivet, at de aldrig benytter løb eller cykling som aktiv transport til og fra arbejde eller uddannelse.

Figur 35 – Andelen af voksne, i arbejde eller under uddannelse som deres hovedbeskæftigelse, der benytter gang, løb eller og cykling som aktiv transport til og fra deres arbejdsplads eller uddannelsesinstitution.

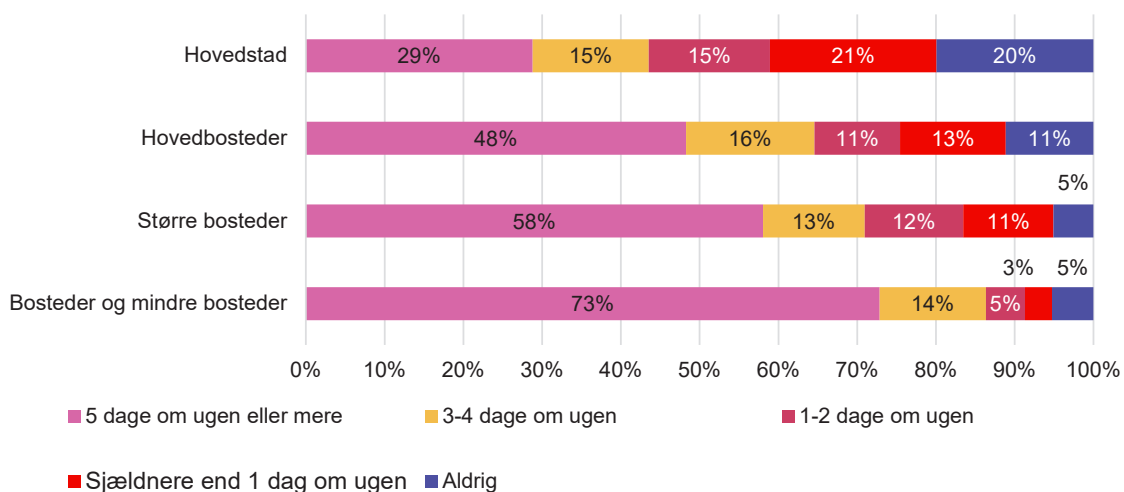
n=872

Ser vi nærmere på andelen af voksne i de fire forskellige bostedstyper, som benytter gang, cykling og løb som transportform til og fra arbejdsplads eller uddannelsesinstitution, finder vi store forskelle. Det er således 20 pct. og 21 pct. af voksne i Nuuk, der hhv. aldrig eller sjældnere end en dag om ugen benytter gang som transport til og fra arbejde eller uddannelse. Det gælder for væsentligt færre voksne bosiddende i 'hovedbosteder' (hhv. 11 pct. og 13 pct.), 'større bosteder' (hhv. 5 pct. og 11 pct.) samt 'bosteder og mindre bosteder' (hhv. 5 pct. og 3 pct.), som hhv. aldrig eller sjældnere end en dag om ugen benytter gang som transportform til og fra arbejde eller uddannelse. Forskellene ses også ved andelen, der benytter gang fem dage om ugen eller oftere til og fra deres arbejdsplads eller uddannelsessted. Det gælder nemlig for 73 pct., 58 pct., 48 pct. og 29 pct. i hhv. 'bosteder og mindre bosteder', 'større bosteder', 'hovedbosteder' og 'hovedstaden'.

Supplerende logistiske regressionsanalyser viser statistisk signifikante forskelle mellem dem, der i højere eller mindre grad benytter gang, cykling og løb. Det gælder således, at der er en væsentlig lavere sandsynlighed for, at mænd benytter gang tre dage om ugen eller oftere sammenlignet med kvinder. Endvidere viser analysen en væsentligt større sandsynlighed for, at gang til og fra arbejde eller uddannelse tre dage om ugen eller oftere udføres blandt voksne bosiddende i 'hovedbosteder', 'større bosteder' samt 'bosteder og mindre bosteder' sammenlignet med 'hovedstaden' og efter kontrol for køn, alder, beskæftigelse og fødested (i/udenfor Grønland). For benyttelsen af både gang, løb og cykling viser analysen en væsentligt lavere

sandsynlighed for, at voksne i alderen 45-59 år samt voksne på 60 år og ældre går, løber eller cykler til og fra deres arbejdsplads eller uddannelsessted sammenlignet med de 15-24-årige, som er referencekategorien (tabel 22 i bilag).

Figur 36 – Andelen af voksne i Grønland, som benytter gang som aktiv transport til og fra deres arbejdsplads eller uddannelsesinstitution, fordelt på bostedstyperne.

n=872